

Suomen Potilas- ja asiakasturvallisuusyhdistys SPTY ry:n toimintakertomus 2020

26.5.2021

Suomen potilas- ja asiakasturvallisuusyhdistys SPTY on perustettu vuonna 2010 edistämään potilasturvallisuutta ja potilasturvallisuuden tutkimusta. Yhdistyksen päämäärä on omalla toiminnallaan edistää sitä, että potilaat ja asiakkaat saavat Suomessa turvallista ja laadukasta hoitoa, hoivaa ja palvelua. SPTY toimii valtakunnallisesti aktiivisena kehittäjänä, vaikuttajana ja arvostettuna asiantuntijana. Toimintaa ohjaavia arvoja ja periaatteita ovat avoimuus, läpinäkyvyys, potilaslähtöisyys, rohkeus, riippumattomuus ja yhteistyöhakuisuus.

Yhdistyksen toimintalinjaukset ovat:

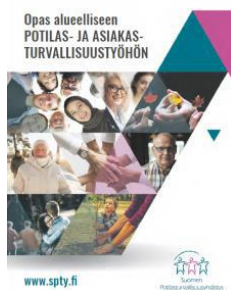
- edistää potilaiden, omaisten ja läheisten osallistumista potilasturvallisuuden varmistamiseen
- on avoin yhteistyöverkosto sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoille, alan etujärjestöille sekä potilaita edustaville tahoille
- seuraa potilasturvallisuuden kehittämistä Suomessa ja ulkomailla, tunnistaa sen ensisijaiset kehittämiskohteet ja kiinnittää muiden toimijoiden huomiota näihin
- tukee ja osallistuu tutkimus- ja kehittämistyöhön
- vaikuttaa potilasturvallisuuden kansallisiin linjauksiin, lainsäädäntöön ja viranomaistoimintaan sekä käy yhteiskunnallista keskustelua
- kehittää potilasturvallisuutta asiantuntijajaosten toiminnan kautta
- toimii kumppanina potilasturvallisuuteen tähtäävissä kansallisissa ohjelmissa ja hankkeissa
- osallistuu seminaarien ja koulutusten järjestämiseen
- harjoittaa julkaisu- ja tiedotustoimintaa
- edistää moniammatillista toimintaa
- turvaa jäsen- ja varainhankinnalla toimintaedellytyksensä

Yhdistyksen perustamiskirja on allekirjoitettu helmikuussa 2010, joten vuosi 2020 oli yhdistyksen **kymmenes toimintavuosi**. Vallitsevan koronapandemian vuoksi yhdistyksen suunnitellut juhlallisuudet päätettiin siirtää vuodelle 2021.

Hallitus. Toimintavuonna yhdistyksen puheenjohtajana toimi Auvo Rauhala ja varapuheenjohtajana Timo Keistinen. Hallituksen muina varsinaisina jäseninä toimivat Ermo Haavisto, Suvi Hakoinen, Anna-Riia Holmström, Marina Kinnunen, Sanna-Maria Kivivuori, Paavo Koistinen, Anssi Kuosmanen, Mari Liukka, Tarja Pajunen, Merja Sahlström ja Maiju Welling sekä varajäseninä Karolina Olin, Elina Ottela ja Terhi Reunama. Sihteerinä toimi Tarja Pajunen ja rahastonhoitajana kevätkokoukseen 15.6.2020 asti Terhi Reunama, jonka jälkeen tehtävän otti vastaan Elina Ottela. Tutkimuskoordinaattorin tehtävässä Suvi Hakoinen, koulutuskoordinaattorina Anssi Kuosmanen sekä viestintäkoordinaattoreina ja jäsenasioiden hoitajina Merja Sahlström ja Mari Liukka. Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana 14 kertaa. Lisäksi yhdistyksen hallitus piti vuotuisen yhteistapaamisen Valviran kanssa 22.1.2020. Kokoukset tammi- ja helmikuussa toteutettiin kasvokkain, mutta maaliskuusta alkaen kokoukset pidettiin etäyhteyden välityksellä.

Yhdistyksen hallitus valmisteli toimintavuonna **sääntömuutoksen** liittyen mm. yhdistyksen nimeen. Juhlavuotenaan yhdistys halusi huomioida maamme kansallisen potilas- ja asiakasturvallisuusstrategian mukaisesti potilas- ja asiakasturvallisuuden kaikessa toiminnassaan, myös nimessään. Suomen potilasturvallisuusyhdistyksen nimi on 30.9.2020 alkaen **Suomen potilas- ja asiakasturvallisuusyhdistys SPTY ry**, ruotsiksi Finlands patient- och klientsäkerhetsförening rf. Englanniksi yhdistyksen nimi on The Finnish Society for Patient and Client Safety. Yhdistyksen lyhenne SPTY säilyy ennallaan.

Yhdistys toimii aktiivisesti jaostensa kautta. Vuoden 2020 toiminnan painopistealueet olivat kansallisen potilasturvallisuustutkimustoiminnan tukemisen vahvistaminen, koulutustoiminnan jatkaminen ja tuotettujen materiaalien jalkauttaminen ja verkostoituminen eri toimijoiden kanssa. Yhdistys omalla toiminnallaan ja panoksellaan tuki Potilas- ja asiakasturvallisuus -strategian tunnettuuden jalkauttamista ja potilas- ja asiakasturvallisuuteen liittyvän osaamisen kehittämistä. Näiden tueksi yhdistys oli mukana järjestämässä kansallista potilas- ja asiakasturvallisuuskongressia yhteistyössä mm. Farmasialiiton, Lääkäriliiton, Sairaanhoidajaliiton, Talentian, Potilasvakuutuskeskuksen ja Fiocan kanssa. Valitettavasti tämä ja moni suunniteltu koulutus jouduttiin peruuttamaan tai siirtämään koronatilanteen uudelleen pahetessa syksyllä 2020.

Yhdistyksen tammikuussa 2020 ilmestyneessä oppaassa - **Opas alueellisesta potilas- ja asiakasturvallisuustyöstä** - on kuvattu alueellisen potilas- ja asiakasturvallisuuden edistämisen lakisääteisiä peruseriaatteita, sekä koostettu lukuisia jo laajasti käytössä olevia turvallisuutta varmistavia toimintatapoja. Oppaan tavoitteena on edistää alueellista yhteistyötä potilas- ja asiakasturvallisuuden tulokselliseksi edistämiseksi erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon rajapinnassa. Yhdistys halusi tämän oppaan avulla myös tukea Sosiaali- ja terveysministeriön julkaiseman Potilas- ja asiakasturvallisuusstrategian ja sen toimeenpanosuunnitelman jalkautusta.

Yhdistys on ollut mukana edistämässä **Potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämisestä Suomessa**. Yhdistys on yhtenä toimijana mukana Vaasan keskussairaalan 29.8.2019 perustamassa valtakunnallisessa **Potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämisskeskuksessa** ja sen asiantuntijaverkostoissa. Potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämisskeskus toimii yhteistyötoimijana, jonka tavoitteena on edistää ja kehittää yhdessä potilas- ja asiakasturvallisuutta Suomessa. Keskus on rakentanut vankkaa pohjaa potilasturvallisuuden mittaamiseen ja sen kehittämiseen. Keskus tulee tuottamaan ja jakamaan avoimesti valtakunnallisella tasolla tutkimustensa tuloksia, suosituksia, toimintamalleja ja uusia työkaluja potilas- ja asiakasturvallisuuden varmistamiseen sekä ammattilaisille että asiakkaille. Sosiaali- ja terveysministeriö myönsi toukokuussa 2020 Vaasan sairaanhoitopiirille valtionavustuksen kolmelle vuodelle. Samalla keskus sai kansallisia koordinaatiotehtäviä. Sosiaali- ja terveysministeriö asetti ohjausryhmän vastaamaan keskuksen yleisestä ohjauksesta. Yhdistyksen hallitus nimesi ohjausryhmän jäseneksi Merja Sahlströmin.

Ritarihuoneella Helsingissä luovutettiin 30.9.2020 **ansiomerkki ja diplomi potilas- ja asiakasturvallisuuteen vaikuttaneille päättäjille**. Ansiomerkin saajat vaikuttivat keskeisesti siihen, että Vaasan sairaanhoitopiiriin perustettiin potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämisskeskus, ja että se sai keväällä 2020 kolmivuotisen rahoituksen. Yhdistyksen puheenjohtaja Rauhala totesikin tilaisuudessa Potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämisskeskuksen olevan kaivattu toimija, joka edistää tutkittua tietoa ja kehittää sen pohjalta hyviä käytänteitä ja että toiminta tulee parantamaan Suomen potilas- ja asiakasturvallisuutta entisestään.

Ansiomerkit luovutettiin perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiurulle, oikeusministeri Anna-Maja Henrikssonille, kansanedustajat Veronica Rehn-Kivelle (RKP), Kim Berglle (SDP), Joakim Strandille (RKP) sekä toimittaja ja edelliskauden kansanedustaja Maria Tolppaselle. Lisäksi ansiomerkin ja diplomien saivat eduskunnassa ja oikeusministeriössä työskentelevät varatuomari Hanna Seppä ja valtiosihteeri Malin Brännkärr sekä osastopäällikkö Tuija Kumpulainen, johtaja Jaska Siikavirta ja ylilääkäri Kaisa Halinen sosiaali- ja terveysministeriöstä.

Ansiomerkin ja diplomin saaneista kuvassa perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru, oikeusministeri Anna-Maja Henriksson, kansanedustaja Veronica Rehn-Kivi ja varatuomari Hanna Seppä. Ylärivissä kansanedustajat Maria Tolppanen (-16.4.2019), Joakim Strand ja Kim Berg

Oikealla STM:n johtaja Jaska Siikavita, osastopäällikkö Tuija Kumpulainen ja lääkintöneuvos Kaisa Halinen.

Vasemmalla SPTY:n puheenjohtaja Auvo Rauhala ja Vaasan sairaanhoitopiirin johtaja Marina Kinnunen.

Kuvat: Anders Wikström

Yhdistys on valmistellut Lääkäriliitolle esityksen **terveydenhuollon laadun ja potilasturvallisuuden erityispätevyyden** lisäämisestä Lääkäriliiton myöntämien erityispätevyysien joukkoon. Pääasiallisena syynä tähän oli huoli lääkärikunnan niukanpuoleisesta aktiivisuudesta potilasturvallisuustyössä. Ehdotusta on toimintavuoden aikana käyty esittelemässä Lääkäriliiton Professiojaoksessa. Asia on toimintakauden päättyessä edelleen vireillä. Hallitus teki 17.12.20 kokouksessaan ehdollisen päätöksen siitä, että yhdistykseen voidaan perustaa erityispätevyyden taustaorganisaatioksi tarvittava erillinen lääkärijaos, mikäli Lääkäriliitto erityispätevyyden myöntää. Lääkäriliiton Professiojaoksen ja hallituksen hyväksytyä esityksen SPTY siten perustaa lääkärijaoksen. Tämä jaos ja toinen taustaorganisaatio, Terveystuon hallinto- ja johtajalääkärien alaosa, tulevat yhdessä perustamaan erillisen toimikunnan, joka vastaa tämän erityispätevyyden käytännön palvelujen ja teoreettisen koulutuksen vaatimuksista ja ohjaajan nimittämisestä pätevyyttä hankkiville, käsittelee erityispätevyysanomukset ja tekee tämän perusteella asiantuntijaryhmänä Lääkäriliitolle esitykset uusien pätevyyksien myöntämisestä.

Kansallisen potilasturvallisuustutkimuksen tukeminen

Potilas- ja asiakasturvallisuusyhdistyksen yhtenä toimintalinjauksena on riippumaton potilasturvallisuuden tutkimuksen tukeminen. Osana tätä toimintaansa yhdistys on yhdessä monen HaiPro – Terveystuon vaaratapahtumien raportointijärjestelmää käyttävien organisaatioiden kanssa avannut mahdollisuuden yhdistetyn HaiPro-aineiston tutkimukseen. Tavoitteena on parantaa potilas- ja asiakasturvallisuutta tutkimustiedon avulla.

Toiminta on aloitettu kesäkuussa 2016. Tutkimusaineisto koostuu suostumuksensa antaneiden sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioiden yhdistetyistä HaiPro-vaaratapahtumailmoituksista. Kiinnostuneet tutkijat voivat hakea yhdistykseltä lupaa yhdistetyn aineiston tutkimuskäyttöön. Käyttölupa voidaan myöntää akateemiseen tieteelliseen tutkimukseen tai sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioissa tapahtuvaan kehitystyöhön. Käyttölupahakemukset arvioidaan yhdistyksen alaisessa Tutkimusneuvostossa,

joka koostuu alan asiantuntijoista. Lopullisen luvan yhdistetyn aineiston tutkimuskäyttöön myöntää yhdistyksen hallitus Tutkimusneuvoston esityksen pohjalta.

Jokainen HaiPro-järjestelmää käyttävä sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatio omistaa itse omat HaiPro-vaaratapahtumailmoituksensa. Yhdistettyyn aineistoon sisältyviltä HaiPro-käyttäjäorganisaatioilta on saatu kirjallinen lupa käyttää heidän HaiPro-aineistoaan potilasturvallisuutta edistäviin tutkimuksiin. Suomen potilas- ja asiakasturvallisuusyhdistyksen rooli on ainoastaan yhdistetyn aineiston käyttölupaprosessin koordinoinnissa, eikä yhdistyksellä itsellään ole pääsyä yhdistettyyn aineistoon. Käyttölupamyyntämisen jälkeen tutkija sopii HaiPro-tietokantaa hallinnoivan yrityksen kanssa aineiston toimittamisesta.

Aineiston keskitetyn käyttölupien koordinoinnin tavoitteena on helpottaa sekä HaiPro-käyttäjäorganisaatioiden että tutkijoiden lupaprosesseja. Näin mahdollistetaan kertyneen HaiPro-aineiston hyödyntäminen Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioiden laadun ja potilasturvallisuuden kehittämiseen tutkimuksen avulla. Tutkimusten tuottama julkaistavissa oleva tieto sekä tutkimusten tiivistelmät tulevat esille potilas- ja asiakasturvallisuusyhdistyksen verkkosivujen kautta.

Maailman potilasturvallisuuspäivää (World Patient Safety Day 2020) vietettiin toisen kerran 17.9.2020.

Nyt toisen kerran vietetyn päivän tavoitteena on parantaa tietoisuutta potilasturvallisuudesta. Sosiaali- ja terveysministeriö vastasi päivän toteutuksesta kansallisesti. Kansallisen potilas- ja asiakasstrategian ja sen toimeenpanosuunnitelman mukaisesti haluttiin Suomessa potilasturvallisuuden rinnalle tuoda asiakasturvallisuus eli sosiaalihuollon ja -palvelujen näkökulma. Täten viestinnässä käytettiin potilas- ja asiakasturvallisuutta yhdessä ja erikseen. Päivän teema oli ”Henkilöstön turvallisuus on potilas- ja asiakasturvallisuutta” ja sloganina ”Turvallinen työntekijä, turvallinen hoito ja palvelut”. Call for action oli ”Henkilöstön turvallisuus puheeksi!”. Oranssi valaistus ympäri Suomea symboloi potilas- ja asiakasturvallisuuden keskeistä roolia yhdenvertaisten sosiaali- ja terveyspalveluiden saavuttamiseksi.

Yhdistys oli mukana päivän kansallisessa päätapahtumassa: Henkilöstön turvallisuus on potilas- ja asiakasturvallisuutta –webinaari, joka toteutui 17.9. klo 9–12. Webinaarin avasi perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru ja puheenvuorja pitivät mm. STM, THL, HUS ja sosiaali- ja terveydenhuollon ammattijärjestöjen ja yhdistysten edustajat. SPTY:n puheenjohtaja Auvo Rauhala piti yhdistyksen puheenvuoron: Vuosikymmen potilas- ja asiakasturvallisuuden edistämistyötä yhdistyksessä.

Mukana Maailman potilasturvallisuuspäivässä:
Med i Internationella patientsäkerhetsdagen:

Potilasturvallisuuden ansiomerkit

Vuonna 2020 ansiomerkkejä ja diplomeja myönnettiin kevä- ja syyskokouksessa hallituksen myöntämänä yhdelle kehittäjäyhteisölle ja 20 aktiiviselle ja ansiokkaalle toimijalle, jotka tekevät työtä potilas- ja asiakasturvallisuuden, sen tutkimuksen ja kehittämisen parissa sekä ovat vaikuttaneet ja vieneet aktiivisesti potilas- ja asiakasturvallisuutta eteenpäin. Yhdistys onnittelee jokaista ansiomerkin saanutta lämpimästi

Suomen potilas- ja asiakasturvallisuusyhdistys SPTY

15.6.2020 kevätkokouksessa 19 ansioituneelle toimijalle ja yhdelle kehittäjäyhteisölle

- **GTT –tutkimusryhmä**, Kuopion yliopistollisen sairaala: Tutkimuslääkäri Marjo Kervinen ja tutkimushoitajat Merja Karppinen, Marja Luoma, Arja Robins ja Outi Terävä-Tiitinen
- **Kim Berg**, kansanedustaja
- **Malin Brännkärr**, valtiosihteeri, Oikeusministeriö
- **Kaisa Halinen**, ylilääkäri sosiaali- ja terveysministeriö
- **Satu Hautamäki**, ylihoitaja, Vaasan sairaanhoitopiiri
- **Anna-Maja Henriksson**, oikeusministeri, Oikeusministeriö
- **Tuija Ikonen**, tutkimusjohtaja, Potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämiskeskus
- **Katariina Kainulainen**, infektio­lääkäri, HUS
- **Krista Kiuru**, perhe- ja peruspalveluministeri, Sosiaali- ja terveysministeriö
- **Saara Ketola**, Potilasturvallisuusjohtaja, LT, Tekonivelsairaala Coxa Oy
- **Sanna-Maria Kivivuori**, Laatuylilääkäri, HUS
- **Tuija Kumpulainen**, osastopäällikkö, Sosiaali- ja terveysministeriö
- **Veronica Rehn-Kivi**, kansanedustaja
- **Kati Saarikivi**, ensihoidon toimintayksikön esimies, Eksote
- **Saija Seppelin**, ylihoitaja, Vaasan sairaanhoitopiiri
- **Hanna Seppä**, varatuomari, Oikeusministeriö
- **Jaska Siikavirta**, johtaja, Sosiaali- ja terveysministeriö
- **Joakim Strand**, kansanedustaja
- **Maria Tolppanen**, kansanedustaja
- **Maria Virkki**, hallinto-, laatu- potilasturvallisuusylilääkäri, Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä PHHYKY

Syyskokouksessa 17.11.2020 potilas- ja asiakasturvallisuuden ansiomerkki myönnettiin yhdelle hakijalle

- **Kimmo Kanninen**, vapaaehtoinen ja luottamushenkilö Suomen Kipu ry, OLKA Mikkelin keskussairaala.

Annetut lausunnot, tiedotteet ja lehtikirjoitukset

- STM 21.1.2020 Lausunto liittyen potilas- ja asiakasturvallisuusstrategia 2017-2021 toimeenpanosuunnitelmaan.
- STM 20.2.2020 Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi EU:n lääkinnällisiä laitteita koskevia asetuksia täydentäväksi lainsäädännöksi.
- STM 31.8.2020 Lausunto luonnoksesta koti- ja vapaa-ajan tapaturmien ehkäisyn tavoiteohjelmasta vuosille 2021-2030.
- 19.8.2020 Kommentit Fimean Turvallinen lääkehoito-oppaan luonnoksesta.
- 7.4.2020 SOSTE Blogi: Potilas- ja asiakasturvallisuus on yhteinen asiamme, Tarja Pajunen
- 29.9.2020 VSHP, Kehittämiskeskus ja SPTY. Ansiomerkit potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämiskeskusten perustamiseen keskeisesti vaikuttaneille.
- Suomen Potilaslehti 3/2020. Potilas- ja asiakasturvallisuuden 10 -vuotinen taival yhdistyskentällä.
- Kipupuomi 3/2020 Kehitetään potilas- ja asiakasturvallisuutta yhdessä, SPTY ja potilasjaos

Työryhmiin kutsut / nimeämiset

- 28.7.2020 Vaasan Potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämiskeskus STM:n ohjausryhmä 17.8.2020-31.12.2022. (STM, VN/15726/2020). Jäsen: Merja Sahlström.

Suomen potilas- ja asiakasturvallisuusyhdistys SPTY

- 17.12.2020 Potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämiskeskuksen laiteosaamisen kansallisten linjausten ohjausryhmä. Jäsen: Mari Liukka.

Jäsen- ja varainhankinta

Yhdistyksen tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan lisää jäseniä edistämään potilas- ja asiakasturvallisuutta. Tavoitteena onkin saada yhdistyksen jäseniksi kattavasti henkilöitä ja yhteisöjä, jotka ovat tekemisissä potilas- ja asiakasturvallisuuden kanssa tai ovat kiinnostuneita edistämään sitä. Jäsenhankintaa tehdään myös tulevaisuudessa yhdistyksen omissa järjestämissä koulutuksissa sekä yhdistyksen osallistuessa muihin kansallisiin koulutuspäiviin kuten esimerkiksi Lääkäri-, Sairaanhoidaja- ja Farmasian päiville.

Vuoden 2020 aikana hankittiin yhdistykselle uusi jäsenrekisteri ohjelma (FloMembers), jonka myötä myös jäsenmaksulaskutusta kehitettiin sujuvammaksi. Uusi järjestelmä mahdollistaa entistä paremman ja ajantasaisemman jäsentietojen hallinnan sekä keskitetyn ja sujuvaman tiedonvälityskanavan yhdistyksen viestintään

Yhdistyksen taloudellinen oli koko varainhankintavuoden hyvä. Tämä johtui suureksi osaksi siitä, että maaliskuussa 2020 pandemiaksi levinnyt Covid – 19 virus esti useimpien yhdistyksen tapahtumien järjestämisen, eikä niistä näin ollen aiheutunut kuluja. Samoin yhdistyksen hallituksen kokoukset järjestettiin maaliskuusta alkaen etäkokouksina. Suurimmat kulut tulivat materiaaleista, sekä jäsenrekisterin uudistamisesta. Varainhankintavuoden päättyessä yhdistyksen tilin käyttövara oli 28.448,76 euroa.

Viestintä

Kuluneena vuonna myös yhdistyksen verkkosivut uudistuivat uuden alustan myötä. Toivomme sen palvelevan jäseniämme entistä paremmin. Verkkosivuja on päivitetty ja niillä on nähtävissä yhdistyksen jäsenkirjeet, joita julkaistiin vuonna 2020 kolme.

Yhdistyksen sähköpostiosoitteet vaihtuivat muutostyön yhteydessä. Uusi sähköpostiosoitteemme on info@spty.fi ja potilasturvallisuusyhdistysgmail.com on poistunut käytöstä. Tutkimuskoordinaattorin tavoittaa osoitteesta: tutkimus@spty.fi.

Yhdistys toimi myös Twitterissä (@SPTYry), jossa viestittelimme avainsanoilla #potilasturvallisuus #asiakasturvallisuus #lääkitysturvallisuus #laiteturvallisuus #yhteinenasia

SPTY jaosten toiminta vuonna 2020

Yhdistys toimi aktiivisesti jaostensa kautta. Yhdistyksen jaokset ovat turvallinen lääkehoito, potilasjaos ja potilasturvallisuuden asiantuntijat. Jaokset toimivat itsenäisesti toimintasuunnitelmansa mukaisesti. Jaosten puheenjohtajina toimivat vuonna 2020 Turvallinen lääkehoitojaoksessa Suvi Hakoinen, Potilasjaoksessa Tarja Pajunen ja Potilasturvallisuuden asiantuntijat jaoksessa Karolina Olin. Koulutuskoordinaattorina toimi Anssi Kuosmanen.

Turvallinen lääkehoito –jaos

Turvallinen lääkehoito -jaoksen tavoitteena on toimia moniammatillisena toiminta- ja keskustelufoorumina, joka edistää lääkitysturvallisuutta levittämällä tietoa hyvistä käytänteistä läpi sosiaali- ja terveydenhuollon laitosten ja avohoidossa. Jaos tarjoaa asiantuntemustaan yhdistyksen ja ulkopuolisten käyttöön lääkkeiden turvallisesta ja tarkoituksenmukaisesta käytöstä osana potilasturvallisuutta.

Turvallinen lääkehoito -jaos toteuttaa Suomen Potilasturvallisuusyhdistyksen toimintalinjauksia erityisesti turvallisen lääkehoidon osalta ja osallistuu yhdistyksen yhteisten toimenpiteiden toteuttamiseen. Jaoksen toiminnan painopistealueina vuonna 2020 olivat Fimean koordinoiman Turvallinen lääkehoito -oppaan päivitystyön tukeminen, yhteistyö sosiaali- ja terveydenhuollon koulutusyksiköiden kanssa potilas- ja lääkitysturvallisuuteen liittyvissä aiheissa sekä verkkokeskustelualustan luominen jaoksen jäsenien väliseen keskusteluun. Lisäksi haluttiin kehittää jaoksien välistä yhteistyötä.

Jaos kokoontui vuonna 2020 neljä kertaa. Vallitsevan pandemiatilanteen vuoksi kokoukset järjestettiin pelkästään etäyhteyden avulla ensimmäistä kokousta lukuun ottamatta. Jäsenet ovat osallistuneet aktiivisesti sekä jaoksen että omien organisaatioidensa kautta Turvallinen lääkehoito -oppaan päivitystyön sidosryhmätyöskentelyyn. Verkkokeskustelualustan luomisessa päätettiin seurata yhdistyksen verkkosivujen uudistumista ja sen mukanaan tuomia mahdollisuuksia aiheeseen liittyen. Koulutusyhteistyön osalta kaksi apteekki- ja sairaalafarmasian erikoistumiskoulutusta suorittavaa proviisorია kävi kertomassa jaokselle tutkimusprojektinsa tuloksista. Lisäksi jaos oli mukana kansallisten potilas- ja asiakasturvallisuuspäivien suunnittelussa, jotka valitettavasti peruuntuivat. Syyskaudella jaos aloitti päivittämään yhdistyksen itsenäisesti tai yhteistyössä muiden sidosryhmien kanssa tuottamia lääkitysturvallisuusmateriaaleja, kuten lääkkeenannon tarkistuslistaa sekä interaktio- ja riskilääkekortteja. Työ jatkuu edelleen seuraavana toimivuonna. Jaos on myös jatkanut ja jatkaa edelleen aktiivisesti yhteistyön kehittämistä yhdistyksen muiden jaosten kanssa.

Jaoksen jäsenet (31.12.2020): Suvi Hakoinen (pj), Marianne Kuusisto (sihteeri), Marja Airaksinen, Anne Halmetoja, Anna-Riia Holmström, Marja Härkänen, Jenni Isotalo, Riitta Karjalainen, Markus Karttunen, Liisa Kempainen, Anu Keskilohko, Marina Kinnunen, Katja Knuuti, Annika Koivisto, Tiina Koskenkorva, Sini Kuitunen, Mari Kuuttila, Outi Lapatto-Reiniluoto, Carita Linden-Lahti, Katri Melto-Ojalainen, Pilvi Moberg, Sirpa Nylander-Lemmelä, Johanna Ojala, Elina Ottela, Tarja Pajunen, Sanna Passi, Arja Pekonen, Hanna Pekkarinen, Tanja Pelkonen, Anu Pitkonen, Lotta Schepel, Sami Sneck, Päivi Sova, Heidi Tahvanainen, Kirsi Terho, Terhi Toivo

Potilasjaos

Jaos kokoontui noin neljä vuodessa. Osana yhdistyksen vuoden 2020 painopistettä jaos toi esiin potilas- ja asiakasnäkökulman huomioimisen tilaisuuksien ja koulutusten suunnittelussa ja toteuttamisessa. Jaoksen tavoitteena oli saada kansallisen potilas- ja asiakasturvallisuuspäivien ohjelmaan potilaan ja asiakkaan näkökulma mukaan. Valitettavasti seminaaripäivät lokakuussa peruuntuivat.

Potilasjaos jatkoi edelleen yhdistyksen toiminnan tunnetuksi tekemistä potilaiden ja heidän läheistensä keskuudessa. Jaos painotti kaikessa toiminnassa potilaan ja asiakkaan näkökulman esiintuomista. Toimintavuonna jaos päätti nimekseen 2021 Potilas- ja asiakasjaos. Jaos käsitteli kokouksissaan eri teemoja mm. uudistuvaa potilasvakuutuslainsäädäntö, jota jaokselle avasi vakuutuskeskuksen lainsäädäntöjohtaja Asko Nio, Vakuutuskeskus. Pandemiavuoden aikana jaos kävi keskustelua myös koronan vaikutuksista pitkäaikaissairaiden ja vammaisten arkeen ja turvallisuuteen.

Potilasjaos on osallistunut aktiivisesti Potilas- ja asiakas turvallisuuden kehittämiskeskuksen fasilitoimaan kehittämislinjaan Vältä vahinkoa tunnistamalla. Tavoitteena on lisätä tietoisuutta potilaan tunnistamisen merkityksestä ja tavoista sekä luoda potilaan tunnistamiseen yhtenäinen kansallinen suositus. Potilasjaos keräsi 2019-2020 vaihteessa alkutilanteen kartoittamiseksi tietoa tunnistamisen tilanteesta ajankohtaisesta tilanteesta potilaan näkökulmasta. Jaos on ollut tiiviisti mukana kehittämässä suosituksen sisältöä potilaan ja asiakkaan näkökulmasta. Työ jatkuu tulevana toimintavuonna.

Lisäksi yhdistys on osallistunut verkkosivujen kehittämiseen ja jatkanut yhteistyön kehittämistä yhdistyksen turvallinen lääkehoitojaoksen kanssa.

Aalto Anu, Neuroliitto, Gustafsson Henrik, Invalidiliitto, Heiskanen Mailis, Muistiliitto, Hirn Kaisa, Suomen Kipu, Mettälä Riikka, Mielenterveyden Keskusliitto, Kiikala Marika, Harvinaiset sairaudet, Koivula Hannu, Pääkaupunkiseudun omaishoitajat ry, Lönnqvist Kirsi, Aivoliitto, Nokela Katri, Hengityслиitto ry, Pajunen Tarja, SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry (-16.3. alkaen Potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämiskeskus), Ruuskanen Maria, Munuais- ja maksaliitto, Rättäri Olli-Pekka, Näkövammaisten liitto (-8.2020), Seppälä Miranna, Reumaliitto, Tuominen-Lozic Laura, Diabetesliitto.

Potilasturvallisuuden asiantuntijat -jaos

Potilasturvallisuuden asiantuntijat tarjoavat aktiivisesti asiantuntemustaan yhdistyksen käyttöön ja tuottavat sellaista materiaalia ja koulutusta, jonka pohjalta yhdistyksen jäsenet saavat tietoa potilasturvallisuudesta. Potilasturvallisuuden asiantuntijat toimivat aktiivisessa yhteistyössä myös muiden potilasturvallisuutta edistävien yhdistysten, asiantuntijoiden ja organisaatioiden kanssa. Asiantuntijat osallistuvat jäsenhankintaan, informoimalla yhdistyksestä kaikissa mahdollisissa tilaisuuksissa. Asiantuntijat tuottavat tietoa yhdistyksen verkkosivuille ja täten omalta osalta pyrkivät tiedottamaan tärkeistä asioista.

Vuoden 2020 aikana potilasturvallisuuden asiantuntijoiden jaos kokoontui kerran kasvotusten ja muut kolme kertaa etäyhteyden kautta. Suunnitellut kevätpäivät jouduttiin siirtämään syksyille 2021. Tapaamisissa keskusteltiin mm. vakavien vaaratapahtumien tutkinnasta tapausesimerkkien avulla sekä potilasturvallisuusriskien ennakoivasta johtamisesta erikoissairaanhoidossa. Lisäksi potilasturvallisuusaiheisten väitöskirjojen tekijät kertoivat alustavista tutkimustuloksistaan ja tutkimusaiheistaan. Loppuvuoden tapaamisissa keskustelun aiheena olikin jo Covid-19 -pandemia ja siihen liittyvä ennakoiva riskien arviointi ja johtoryhmätyöskentely. Asiantuntijajaoksen jäsenet osallistuivat WHO:n potilasturvallisuuspäivän suunnitteluun yhdessä sekä kukin omassa organisaatiossaan.

Asiantuntijajaos ja jaoksen jäsenet toimivat lisäksi yhteistyössä Potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämiskeskuksen ja omien verkostojensa kanssa, jotta esimerkiksi potilasturvallisuuden kansallinen tasomittaus saataisiin aikaiseksi ja omavalvonnan menetelmät kehittyisivät ja edistävät ennakoivaa riskienarviointia.

Potilasturvallisuuden asiantuntijoiden jaoseen otetaan uusia jäseniä, ehtona on kuitenkin se, että henkilön on tehtävä potilasturvallisuuden edistämistyötä osana omaa päivittäistä työtään tai omasta mielenkiinnostaan.

Jaoksessa toimii yhteensä yli 50 asiantuntijaa sekä yksityiseltä että julkiselta sektorilta. Asiantuntijat edustava yli 30 organisaatiota.

Vuonna 2020 puheenjohtajana toimi Olin Karolina. Jaoksen jäsenet vuonna 2020:

Aho Minna, Alahuhta Seppo, Alavahtola Petteri, Alinen Päivi, Arifulla Dinah, Flinck Riitta, Haatainen Kaisa, Hakoinen Suvi, Hämeenkorpi Mika, Ikonen Jaana, Inkilä Jaana, Jaakola Tanja, Kallava Anne, Kallinen Riitta, Kinnunen Marina, Koivunen-Issakainen Marjatta, Konkola-Loikkanen Leila, Korhonen Tuula, Korhonen Virpi, Koste Lasse, Kujala Riitta-Liisa, Kuosmanen Anssi, Lang Leena, Liukka Mari, Marjaniemi Karoliina, Mäki Liisa, Nikki Lotta, Niskala Heli, Oja Paula, Pajunen Tarja, Pakisjärvi Riitta, Pekonen Arja, Pesonen Lauri, Perkinen Pietari, Plukka Mari, Pommelin Petri, Riikonen Ossi, Saarikoski Tuula, Sahlström Merja, Seppälä Camilla, Suokas Seija, Säilä Minna, Tiainen Maijaterttu, Tuuri Minna, Vierula Tiina, Virkki Heli, Välikangas Sanna-Leena, Wallenius Jarkko, Welling Maiju, Ylönen Minna, Äijö Heini.

Suomen potilas- ja asiakas-
turvallisuusyhdistys SPTY

Koulutustoiminta

Koulutukset ovat osa jokaisen jaoksen toimintaa. Yhdistys ottaa mielellään vastaan uusia koulutustoiveita. Yhdistyksessä toimii hallituksen nimeämä koulutuskoordinaattori.